

Domokos Tamás

Napló – egyetlen felületre írva

(avagy: Én meg a Világ)

2016. 06. 28.

STIHLusosan kellene kezdeni? Majd máskor. Megbüntettek a Közlekedési Múzeum előtt ötvenezerre, mivel ellenszegültem némi rendőri intézkedésnek. Nem tetszik néhány embernek, hogy bizonyos beruházások okán (amire már az Erster Ungarischer Koronaőr (EUK) és elvbarátai rá is kapcsolták a zsetonzivattyút) berántanak pár láncfűrész, elindítanak néhány betonkeverőt stb.: *az új szentély felépítéséhez előbb le kell rombolni a régit & Templom a természet*. Nos. Majdnem megkísértett Szt. István és Deák szelleme, de, oh, mily sajnálatos, nem hiszek az alázatos befizetések rendszerében egy olyan világban, ahol a határban kóborló medve két Deák Ferencért két villogóval száguldozhatott még a budira is, ugyebár. EUK fantomnépautójáról nem is beszélve. By the way... Hogyan próbálta demonizálni a Tóth Csaba Különítmény (TCSK) és a Készenléti Rendőrség (KR) szorításában vergődő maroknyi ellenállót a hatalom médiaosztaga? Bekapcsolták az Általánosítás-Közönygenerátort (ÁK-47).

1. Mocskos, koszos, drogos hippik: kóválygott köztünk egy-két békésebb tekintetű, nem-baj-ha-megütsz, nem-baj-ha-kizsákmányolsz aurájú alak, de ennyi.

Én meg a hippik. Fontos kérdés, nemcsak a Ligetvédők összetételre kapcsán. Ebben a forrongó tömegkezdeményben a testek önmaguk, a személyes felelősségvállalás okán reprezentálódtak a hatalom konkrét kizsákmányoló mechanizmusaival szemben. A hippimozgalomban a szexuális kizsákmányolás (egyik leágazása a pornóipar, ahol a forgatás fölfogható egy radikális ellenkommunális aktusként is, ahol a test végletes kizsákmányolása történik meg: nemcsak a test, hanem annak képe is föl- és elhasználódik) finoman fogalmazva is problematikus formában jelent meg. A táborunkban azonban nem jöttek létre kommunák, ahol a férfiuralommal visszafogottan elégedetlen nők vonakodva bár, de befogadtak meredező hímtagokat valamilyen ködös ideológia által megtörten, hogy aztán magukra maradjanak a „szabad vallásgyakorlás” következményei elleni küzdelemben. A hippimozgalom egyik legfőbb ellentmondása ugyanis annak maszkulin jellegéből fakadt. Vagyis a 'Make Love(tta) Not War' rigmus fallikus pozícióból szólalt meg. Nem véletlen, hogy a Hair tetőpontján magányos nő áll (számomra az egyetlen értékelhető pillanat), és énekel: 'How can people [értsd: férfiak] be so heartless?'

2. Kommunista, anarchista férgek: egy kommunista volt köztünk, Laci. Heti rendszerességgel megjelent a táborban. Feje búbján hatalmas púp: eldugult zsírmirigynek tűnt, én azonban arra gondoltam, ott gyülemlik benne a sok frusztráció és harag a szuperstruktúra ellen. Laci folyton hangsúlyozta, nem tartozik közénk, nem ért egyet a céllal, hiszen nem az okok (tőke generálta viszonyok), hanem a tünetek ellen gerjedünk, és ez nem jó. Vitatkoztunk az osztályharcról. Én a széttöredezett, diffúz társadalom mellett érveltem. Osztálytudat nélkül nincs osztályharc, ám, mivel nincs már osztály, így tudata sem lehet. Laci másképp látja. A bér-munkások tömegeinek forradalmat kell csinálniuk. Persze ő is inkább a kelet-ázsiai munkástömegek lázadásában bízik. Szimpatikus ember, következetes, bármiféle személyes megalkuvást elutasít. Kicsit fárasztó. Csak szélbalos csapatoknak drukkol: Rayo Vallecano, A. S. Livorno. Focimeccsnézős emlékeim közül beugrott egy jelenet: Cristiano Lucarelli a Livorno drukkereivel ünnepel, ugyanazzal a karjelzéssel, mint az élettől búcsúzó srác Pasolini Salójában. A ligetvédős szimbólumot, az ökölfát ezért is tartom elfogadhatónak.

Én meg a kommunizmus. A kommunizmus egy álom, ami sosem válhat valóra: serdülőként hittem benne, hogy egy reggel majd Sophie Marceau mellett ébredhetek. A kapitalizmus egy rémálom, ami fölzabálta a valóságot: Donald Trump magába pakol tíz adag, kőolajban pácolt struccsteaket, miután lecidázta Hulk Hogant. Freud például az emberi lényeg félreértésében látta a kommunizmus kudarcát: *„A kommunisták azt hiszik, hogy megtalálták az utat a rossz megoldására. Az ember egyértelműen jó, felebarátja jóakarátú, azonban a magántulajdon intézménye természetét elrontotta. A magánjavak birtoklása az egyiknek hatalmat kölcsönöz, és ezzel abba a kísértésbe hozza, hogy felebarátját bántalmazza; a birtoklásból kizártaknak ellenséges érzülettel fel kell lázadniuk az elnyomók ellen. Ha megszüntetik a magántulajdont, a javak közösek lesznek, és élvezetükben minden ember részt vehet, el fog tűnni a rosszakarat és az ellenségeskedés az emberek között. Mivel minden szükséglet kielégül, senkinek sem lesz oka, hogy a másikban ellenségét lássa; a szükséges munkának mindnyájan készségesen alávetik majd magukat. Semmi közöm a kommunista rendszer gazdasági kultúrájához, nem vizsgálhatom meg, vajon a magántulajdon eltörlése célravezető vagy előnyös-e. De lélektani előfeltételeit kénytelen vagyok tarthatatlan illúzióknak ítélni. A magántulajdon megszüntetésével az emberi agresszió indítékainak egyik – bizonyára erős, és biztos, hogy nem a legerősebb – eszközét vonják meg. A hatalom és befolyás eltérő lehetőségei, melyekhez az agressziót egyesek céljuk érdekében felhasználják, változatlanul megmaradnak, sőt maga az agresszió is. Ezt nem a tulajdon teremtette. Majdnem korlátlanul uralkodott az ősi időkben, amikor a tulajdon még nagyon szegényes volt; már a gyermekszobában megmutatkozik; még alig adta fel a tulajdon anális ősformáit, már az emberek közti összes gyengéd és szerelmi kapcsolatok alapját képezi,*

talán egyetlen kivétel az anyának a fűgyermekéhez való viszonya. Ha a dologi javakat érintő jogigényt eltörlik, még mindig megmarad a szexuális kapcsolatokból eredő kiváltság, amely a különben egyenrangú emberek között irigység és a leghevesebb ellenségeskedés forrásává válik. Ha ezt is megszüntetik a szexuális élet teljes felszabadításával, akkor felszámolják a családot, a kultúra melegágyát, s így, bár nem látható előre, hogy a kulturális fejlődés milyen új útra tér, azonban várható, hogy az emberi természet elpusztíthatatlan vonása oda is követi majd.” Az anarchizmus abból a szempontból elfogadható, hogy önszerveződő, önvezérlő közösségek laza hálózataként (decentralizáció) kell alternatívákat keresnünk a centralizált állam elnyomó, hegemoniára törő struktúráival szemben. Ez nyilván lemondásokkal jár, de elidegenedettségünk bizonyos elemeinek föladata nélkül nincs esély a tőkés-oligarchikus viszonyok által megfojtott szolidaritás rekreációjára. Avanti Indiani Metropolitan!

3. Liberális tetvek: ebben lehetett volna logikát találni, hiszen a beruházásról egy illiberális állam vezetői döntöttek, s akik ezt ellenzik, nyilván liberálisok. De nem. Ellenállásunk alapja nem az egyéni szabadságjogokért való küzdelem. A kollektív éntudat erodálódásával és az individualizáció maxra pörgetésével amúgy sincs már mit kodifikálni ezen a téren, ráadásul Slavoj Žižek szerint a mai egyenjogúsítási törekvések csupán az osztályharc kivételései, esetleg elitista szemfényvesztés, amikor az Apple egyik vezetője kiáll az amerikai LMBTQ közösség jogai mellett, miközben Kínában rabszolgasorban tartott munkások szerelgetik össze a kutyújeiket. Mindeközben persze folyton akad mit kritizálni azon, milyen kényszereket illeszt be a hatalom/szuperstruktúra életünkbe, ehhez azonban nem kell/elég liberálisnak lenni.

Én meg a liberális attitűd. Amivel itt szembesülök, úgy hívom, hogy a Burgess-paradoxon. Az fordul ellened, és tör életedre, ami mellett kiállsz. K. Zsuzsa elment egy roma polgárjogi felvonulásra, majd meghívott magához néhány „harcost”, így jelezve nyitottságát a párbeszédre, de ők inkább kipakolták a lakását, amíg Zsuzsa a konyhában föltette a kávéját. (Sz. Péter a bevándorlók *emberhez méltó élethez való joga* mellett érvel a humanizmus és a krisztusi tanítás talaján állva, majd eltéved Brüsszelben, és az életéért kell futnia egy no-go zónában. Ilyenkor nincs olyan széleskörű családi összefogás, ami kiséghetné, csak a két lába.) De megfordítva se jobb. David Grossman békepárti, balos író, rendületlenül hisz a konfliktusok békés rendezhetőségében, erre elveszítette fiát egy 2006-os izraeli-libanoni konfliktusban. Ki vágyik efféle megigazulásra? Senki. (Gy. Péter semmi pénzért nem vállalna tanácsadói szerepet a Liget Projekt körül, de látván a TCSK és a KR túlkapásait a tiltakozók ellen, úgy dönt, belülről próbálja meggyőzni B. Lászlót és EUK-t a terv elhibázott, végtelenül cinikus voltáról.)

4. Migránsbérenc, csicska gecik: ezt valamelyik TCSK-tag mondta a Közlekedési Múzeum köré fölhúzott rácskordon mögül. Így fogalmazta meg küzdelmünk kilátástalanságát. Március 17-én foglaltuk el a tábort, és nem jöttek a kiábrándult, de energikus fiatalok. Helyettük bejelentkezett például néhány költő meg író leróni a kötelező köröket. Szolidaritás szavakkal, többnyire fáradt és enervált szavakkal. Legtöbbjük megtört, fakó hangon beszélt. Igen, úgy nem megy, ha közben reménykedsz valami kitüntetésben vagy díjban, ami pénzzel jár, esetleg abban, hogy jobbra fordulnak a dolgok. A kulturális tőke felhalmozásának vágya és gyakorlata tőkés viszonyokat teremt, egy fals hierarchiát. „Félünk tőle, mert sokat tud, sok helyre bejáratos, több bizottságban is ott ül.” Nem szabad elveszíteni a hited már azelőtt, hogy adnál neki egy esélyt, mondjuk úgy, hogy rendszeresen kilátogatsz, föliratkozol a riadóláncrea stb. Nem jöttek többet. Félelmeik erősebbeknek bizonyultak.

Mára búcsúzom tőlük és ellenállásunk tagjaitól ki mással, mint Pasolinivel:

„Így vágyuk a gazdagság után
egy banditáé, egy arisztokratáé.
Akárcsak az enyém. Mindenki csak magára gondol,
hogy megnyerje a szorongató fogadást,
hogy egy király gesztusaival mondhassa el: »Győztem« ...
Reményünk ugyanúgy megszállottság:
nálam esztétizáló, náluk anarchista.
A kifinomultat és az alja proletárt
egyazon besorolás várja az érzelmek
hierarchiájában: mindketten történelmen kívüliek
egy olyan világban, melynek nincs más útja,
csak a nemisége és a szívé,
nincs más mélysége, csak az érzékeké.
Melyben az öröm öröm, és a fájdalom fájdalom.”

2016. 07. 06.

Kiszorítottak bennünket a Táborból (TCSK+KR összehangolt akciója során). Próbáltuk megakadályozni egy nehéz munkagép átszállítását a Táborba, sikertelenül. Bettina őrnagy elénk állt, majd fölolvasta, miért törvénytelen, amit teszünk (polgári engedetlenségi akció tagjai közterületen ácsorognak). Azóta fölmondott. Indián, a Tábor egyik emblematikus figurája szerint besokallt. Kijött a Táborba (most a Kertem előtti-melletti terület) elmesélni a történetét. Már a rendőri felső vezetés (P. S. I love you) és a mezei tisztikar között is túl nagy a szakadék. A hatalomgyakorlás intézményeiben is atomizáció zajlik. Előfordulhat, hogy a végén pár kidekorált fejес egymásra fog lövöldözni a Teve utcai székház legfelső emeletén (Die Hard In Camel Street).

Engem bevittek. A második kivezetés automatikusan bekasztlizással járt ezen a különleges napon, mint utólag megtudtam. Balatonlelléről jött a rend őre, aki bevitt egy leharcolt Ford Transiton.

„Mi szükség volt erre? Volt értelme?”

„Volt, már nincs hova hátrálni.” Nem magyaráztam el neki, hogy a kb. 150 megjelent ellenálló közül senki sem szeretné birkaként végezni EUK vágóhídján.

A X. kerületi zsarufészekben megállt az idő, épületbelső a nyolcvanas évekből. Meglepett ez a leharcoltság. Ha valaki bebaszna egy gránátot, talán észre se vennék.

A fogda a legfelső emeleten van, úgyhogy próbáltam puhítani tovább a liftben a lellei huszonévest.

„Nektek is össze kellene fognotok, éhbérért melóztok, jogtalan túlórák, Vizó meg havi tízmilliókkal kenegette éveken át a főnökeiteket. Meddig fogjátok ezt tűrni?”

„Oh, mégha csak annyit tettek volna el havi szinten! Sokkal többet.”

„Korrupt vezetők ülnek a nyakatokban. Ez a baj. Tűritek a pofátlan lopást, közben meg hogy néz ki ez az épület?”

„Egyáltalán nem kéne lopni, senkinek.”

A fogdás leltárt készített rólam, mindent jegyzőkönyvbe vett, a telefonomból kihalászta a kártyát, fölírta a számát. A kulcsomómtól lezsibbadt. „Na, ezt meg kell számolnom.” 29 kulcs fityegett rajta.

„Mikor szabadulok?” Úgy fél kettő táján pakoltak be a Transitba.

„Maximum nyolc óra. Éjfél előtt biztosan.”

Betett a kettesbe. „Ha vécéznie kell, csak döngesse meg az ajtót, és kiengedem.”

6x6-os helyiség, foltos, sötét betonpadló, kétoldalt falhoz rögzített padok. A plafontól negyven centire lenyúló, a hátsó fal teljes hosszában kivágott ablaknyílást aprólyukú bádoglepok takarják. Lefeküdtem az egyik padra, és elbóbiskoltam.

Behoztak egy roma srácot. Bevont jogszi miatt. Egyszer már megbüntették. Egy hét volt hátra, hogy visszakapja az engedélyét. Vett egy szakadt Golfot, aminek beesett az ablaka. Gondolta, elugrik egy haverjához a tízből a nyolcba megszereltetni, de rögvést le is kapcsolták.

Négy gyereke van: dupla ikrek. Magyarországon talán ő lehet az egyetlen. Kétpetéjűek: előbb két lány, aztán két fiú. Dolgozik: szobafestő. Bukott egy melót, ideges. A gyerekei felnevelését, a családfenntartást tette első helyre életében. A szüleire nem számíthat. A zsaruk kicsit többször találják meg, úgyhogy kezd eleget lenni. A felesége nekifogott mondogatni, hogy menjenek ki a rokonaihoz Kölnbe, és kezdjenek ott új életet.

Bejött valami előadó. Rendőrnő. Átviszik a Gyorskocsiba, hetvenkét óráig benntartják, kap a nyakába egy ítéletet max. bírsággal, esetleg némi felfüggesztett. Na, gondoltam, akkor nekem is annyi, ezek full kretén-

ben nyomják a honfitárszopátást. De nem. Engem fél kilenc magasságában elengedtek, miután a kezembe nyomtak egy határozatot meg egy csekket 75 000-ról. Az indoklás szerint azért ennyi, hogy elrettentsenek a cselekményismétléstől. Visszamentem villamossal a Ligetbe. Nem volt nálam jegy, blicceltem. A társak mesélni kezdtek. Délután összeverődött kb. ezer tiltakozó, és majdnem visszavették a Tábort. De csak majdnem. Artúr le van sújtva, ő többre számított. Ez a félig-meddig kívülálló attitűd a többségtől édeskevés lesz az EUK-Baán-Gyépéter nagykoalíció ellen. Mondott egy példát: Kapitányt berántották a kopaszok némi felebaráti agyabugyálásra, erre nem megvédeni próbálták a körülöttük állók, hanem a telefonjaikkal elkezdték filmezni a jelenetet. Az emberre kíméletlenül rátelepülő technológia kiölte belőlünk a szolidaritás elemi kötelességét.

Mára ennyi. Egy ismeretlen zseni, Bruno Schulz szavaival búcsúzom:

„Napról napra elviselhetlenebbek a viszonyok a Szanatóriumban. Mi tagadás: csapdába estünk. Érkezésem pillanata óta, mikor is a szíves vendéglátás bizonyos látszatát igyekeztek az újonnan jött elé teregetni, a Szanatórium igazgatósága annyi fáradságot sem vesz magának, hogy legalább a gondoskodás csalóka illúzióját meghagyja nekünk. Egyszerűen saját magunkra vagyunk utalva.”

Delimir Rešicki: Víz, jég és város